

I

(Zakonodajni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2016/943 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 8. junija 2016

o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Podjetja in nekomercialne raziskovalne ustanove vlagajo v pridobivanje, razvoj in praktično uporabo strokovnega znanja in izkušenj ter informacij, ki so valuta na znanju temelječega gospodarstva in dajejo konkurenčno prednost. Ta naložba v ustvarjanje in uporabo intelektualnega kapitala je odločilni dejavnik za njihovo konkurenčnost in inovacijsko uspešnost na trgu ter torej donosnost naložbe, kar je osnovna motivacija za poslovne raziskave in razvoj. Kadar podjetja zaradi odprtosti ne morejo v celoti izkoristiti svoje naložbe v raziskave in inovacije, si lahko pravice nad rezultati svojih inovacijskih dejavnosti pridržijo na različne načine. En takih načinov je uporaba pravic intelektualne lastnine, kot so patenti, pravice iz modela ali avtorske pravice. Drug način pridržanja pravic nad rezultati inovacij je zavarovanje dostopa do znanja, ki je za subjekt dragoceno in ni splošno znano, in izkoriščanje tega znanja. Tako dragoceno strokovno znanje in izkušnje ter dragocene poslovne informacije, ki so nerazkriti in naj bi ostali zaupni, se imenujejo poslovne skrivnosti.
- (2) Poslovne skrivnosti imajo za podjetja, ne glede na njihovo velikost, enako vrednost kot patenti ter druge vrste pravic intelektualne lastnine. Zaupnost uporabljajo kot orodje za obvladovanje poslovne konkurenčnosti in raziskovalnih inovacij ter glede najrazličnejših informacij, ki presegajo tehnološko znanje in zajemajo komercialne podatke, kot so informacije o odjemalcih in dobaviteljih, poslovni načrti ter tržne raziskave in strategije. Poslovne skrivnosti imajo še posebej veliko vrednost za mala in srednja podjetja (MSP), ki se nanje še bolj zanašajo.

⁽¹⁾ UL C 226, 16.7.2014, str. 48.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 14. aprila 2016 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 27. maja 2016.

Poslovne skrivnosti s tem, ko varujejo tako širok obseg strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij, bodisi kot dopolnilo pravic intelektualne lastnine bodisi kot njihova alternativa, omogočajo ustvarjalcem in inovatorjem, da iz svojih stvaritev ali inovacij ustvarijo dobiček, zato so še posebno pomembne za poslovno konkurenčnost, kot tudi za raziskave in razvoj ter inovacijsko uspešnost.

- (3) Odrpte inovacije so spodbuda novim idejam, ki se odzivajo na potrebe potrošnikov in spoprijemajo z družbenimi izzivi, in idejam olajšajo pot na trg. Take inovacije so pomemben vzvod za ustvarjanje novega znanja in osnova za pojav novih in inovativnih poslovnih modelov, ki temeljijo na uporabi soustvarjenega znanja. Skupne raziskave, vključno s čezmejnimi sodelovanjem, so še posebej pomembne za povečanje obsega poslovnih raziskav in razvoja na notranjem trgu. Razširjanje znanja in informacij bi bilo treba šteti za bistveno za zagotavljanje dinamičnih, pozitivnih in enakih možnosti za razvoj podjetij, zlasti MSP. Na notranjem trgu, na katerem so ovire za tovrstno čezmejno sodelovanje minimalne in sodelovanje ni izkrivljeno, bi morale intelektualne stvaritve in inovacije spodbujati naložbe v inovativne procese, storitve in izdelke. Takšno spodbudno okolje za intelektualne stvaritve in inovacije, v katerem zaposlitvena mobilnost ni ovirana, je pomembno tudi za rast zaposlovanja in za izboljšanje konkurenčnosti gospodarstva Unije. Poslovne skrivnosti imajo v okviru raziskav, razvoja in inovacij pomembno vlogo pri varovanju izmenjave znanja med podjetji, zlasti MSP, in raziskovalnimi ustanovami tako na notranjem trgu kot zunaj njega. Poslovne skrivnosti so ena izmed najpogosteje uporabljenih oblik varstva s katerimi podjetja zavarujejo svoje intelektualne stvaritve ter inovativno strokovno znanje in izkušnje, vendar pa jih veljavni pravni okvir Unije hkrati tudi najmanj varuje pred tem, da bi jih druge osebe protipravno pridobile, uporabile ali razkrile.
- (4) Inovativna podjetja so vse pogosteje izpostavljena nepoštenim praksam, katerih namen je protipravna prisvojitve poslovnih skrivnosti s krajo, nedovoljenim kopiranjem, gospodarskim vohunjenjem ali kršitvijo zahtev glede zaupnosti, ki imajo izvor v Uniji ali zunaj nje. Nedavni pojavi, kot so globalizacija, povečan obseg oddaje del zunanjim izvajalcem, daljše dobavne verige ter večja raba informacijske in komunikacijske tehnologije, prispevajo k povečanju tveganja uporabe navedenih praks. Protipravna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti manjša možnosti zakonitega imetnika poslovne skrivnosti, da z uporabo rezultatov svojih inovacijskih prizadevanj doseže prednost prvega na trgu. Brez učinkovitih in primerljivih pravnih sredstev, s katerimi bi bilo mogoče varovati poslovne skrivnosti po vsej Uniji, so ogrožene pobude za začetek čezmejnih inovacijskih dejavnosti na notranjem trgu, poslovne skrivnosti pa ne morejo izpolniti svojega potenciala kot gonilo gospodarske rasti in ustvarjanja novih delovnih mest. Tako se odvrata inovativnost in ustvarjalnost ter manjša obseg naložb, kar vpliva na nemoteno delovanje notranjega trga in zmanjšuje njegov potencial za krepitev rasti.
- (5) Mednarodna prizadevanja v okviru Svetovne trgovinske organizacije za odpravo tega problema so pripeljala do sklenitve Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (v nadaljnjem besedilu: Sporazum TRIPS). Sporazum TRIPS med drugim vsebuje določbe o varovanju poslovnih skrivnosti pred tem, da jih protipravno pridobijo, uporabijo ali razkrijejo tretje osebe, kar so tudi splošni mednarodni standardi. Ta sporazum, ki je bil odobren s Sklepom Sveta 94/800/ES ⁽¹⁾, zavezuje vse države članice in tudi Unijo samo.
- (6) Ne glede na Sporazum TRIPS so med zakonodajami držav članic velike razlike glede varstva poslovnih skrivnosti pred protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem s strani drugih oseb. Na primer vse države članice niso sprejele nacionalnih opredelitev pojmov poslovne skrivnosti ali protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti, zato znanje glede obsega varstva ni splošno dostopno in se ta obseg med državami članicami razlikuje. Prav tako ni doslednosti glede razpoložljivih civilnopravnih sredstev v primeru protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti, saj v vseh državah članicah ni vedno mogoče izdati odredbe o opustitvi dejavnosti ali ravnanja zoper tretje osebe, ki niso konkurenti zakonitega imetnika poslovne skrivnosti. Do razlik med državami članicami prihaja tudi pri obravnavi tretje osebe, ki je pridobila poslovno skrivnost v dobri veri, vendar naknadno med njeno uporabo izve, da je pridobitev izhajala iz predhodne protipravne pridobitve s strani druge osebe.
- (7) Nacionalna pravila se razlikujejo tudi glede vprašanja, ali je zakonitim imetnikom poslovne skrivnosti dovoljeno zahtevati uničenje blaga, ki ga je proizvedla tretja oseba, ki je protipravno uporabila poslovno skrivnost, ali

⁽¹⁾ Sklep Sveta 94/800/ES z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov, doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (UL L 336, 23.12.1994, str. 1).

vračilo oziroma uničenje katerih koli dokumentov, datotek ali gradiva, ki vsebujejo protipravno pridobljeno ali uporabljeno poslovno skrivnost ali so sami taka poslovna skrivnost. Prav tako veljavna nacionalna pravila glede izračuna odškodnine ne upoštevajo vedno nematerialne narave poslovnih skrivnosti, zaradi česar je težko dokazati dejanske izgubljene dobičke ali kršiteljevo neupravičeno obogatitev, kadar zadevnim informacijam ni mogoče določiti tržne vrednosti. Le malo držav članic dovoljuje uporabo abstraktnih pravil za izračunavanje odškodnine na podlagi razumnega avtorskega honorarja ali licenčnine, ki bi jo lahko zaračunali, če bi obstajala licenca za uporabo poslovne skrivnosti. Poleg tega mnoga nacionalna pravila ne zagotavljajo ustreznega varstva zaupnosti poslovne skrivnosti, kadar imetnik poslovne skrivnosti vloži zahtevek zaradi domnevne protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti s strani tretje osebe, kar zmanjšuje privlačnost obstoječih ukrepov in pravnih sredstev ter slabi ponujeno varstvo.

- (8) Razlike v pravnem varstvu poslovnih skrivnosti v različnih državah članicah pomenijo, da poslovne skrivnosti nimajo enakovredne ravni varstva po vsej Uniji, kar povzroča razdrobljenost notranjega trga na tem področju in slabi splošni odvračilni učinek zadevnih pravil. To negativno učinkuje na notranji trg, saj so zaradi teh razlik podjetja manj motivirana za opravljanje čezmejnih inovacijskih gospodarskih dejavnosti, tudi za sodelovanje s partnerji na področju raziskav ali proizvodnje, zunanje izvajanje ali vlaganje v drugih državah članicah, ki je odvisno od informacij, ki so varovane kot poslovna skrivnost. Čezmejne mreže za raziskave in razvoj ter inovacijske dejavnosti, vključno s povezano proizvodnjo in poznejšo čezmejno trgovino, v Uniji postajajo manj privlačne in težje izvedljive, kar povzroča tudi inovacijsko neučinkovitost na ravni celotne Unije.
- (9) Poleg tega je tveganje za podjetja višje v državah članicah s primerljivo nižjimi ravnmi varstva, saj je tam poslovne skrivnosti lažje ukrasti ali drugače protipravno pridobiti. To na notranjem trgu vodi do neučinkovitega dodeljevanja kapitala za inovacije, ki spodbujajo rast, saj so v nekaterih državah stroški za zaščitne ukrepe, ki so potrebni zaradi nezadostnega pravnega varstva, višji. Prav tako to daje prednost dejavnostim nelojalnih konkurentov, ki bi lahko po protipravni pridobitvi poslovnih skrivnosti tako pridobljeno blago razširili po notranjem trgu. Razlike v zakonodajnih ureditvah lajšajo tudi uvoz blaga iz tretjih držav v Unijo prek vstopnih točk s šibkejšim varstvom, kadar je blago oblikovano, proizvedeno ali trženo na podlagi ukradenih ali drugače protipravno pridobljenih poslovnih skrivnosti. Na splošno takšna razhajanja ovirajo pravilno delovanje notranjega trga.
- (10) Ustrezno je na ravni Unije določiti pravila za zблиžanje zakonodaj držav članic, s čimer bo na notranjem trgu zagotovljena zadostna in skladna raven civilnopravnih sredstev za primere protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti. Ta pravila ne bi smela posegati v možnost držav članic, da zagotovijo obsežnejše varstvo pred protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovnih skrivnosti, če se pri tem spoštujejo zaščitni ukrepi za zaščito interesov drugih oseb, ki so izrecno določeni v tej direktivi.
- (11) Ta direktiva ne bi smela vplivati na uporabo pravil Unije ali nacionalnih pravil, ki zahtevajo razkritje informacij, tudi poslovnih skrivnosti, javnosti ali javnim organom. Prav tako ne bi smela vplivati na uporabo pravil, ki javnim organom dovoljujejo zbiranje informacij za opravljanje njihovih nalog, ali pravil, ki tem javnim organom dovoljujejo nadaljnje razkritje ustreznih informacij javnosti. Taka pravila vključujejo zlasti pravila o razkritju poslovnih informacij s strani institucij in teles Unije ali nacionalnih javnih organov, ki jih imajo na podlagi Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001⁽¹⁾, Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1367/2006⁽²⁾ in Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2003/4/ES⁽³⁾ ali drugih predpisov o dostopu javnosti do dokumentov ali o obveznostih nacionalnih javnih organov glede preglednosti.
- (12) Ta direktiva ne bi smela vplivati na pravico socialnih partnerjev, da sklepajo kolektivne pogodbe, kadar je tako določeno v delovnem pravu, o vsaki dolžnosti nerazkritja poslovne skrivnosti ali omejitvi njene uporabe in

(1) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

(2) Uredba (ES) št. 1367/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Skupnosti (UL L 264, 25.9.2006, str. 13).

(3) Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L 41, 14.2.2003, str. 26).

posledicah, ki bi jih imela kršitev take dolžnosti za pogodbenico, ki jo zavezuje. To bi moralo biti pod pogojem, da nobena taka kolektivna pogodba ne omejuje izjem iz te direktive, kadar se zavrne zahtevek za uporabo ukrepov, postopkov ali pravnih sredstev iz te direktive zaradi domnevne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti.

- (13) Te direktive se ne bi smelo razlagati v smislu, da omejuje svobodo ustanavljanja, prosto gibanje delavcev ali mobilnost delavcev, ki so določeni v pravu Unije. Prav tako njen namen ni vplivati na možnost sklepanja dogovorov o prepreževanju konkurence med delodajalci in delavci v skladu s pravom, ki se uporablja.
- (14) Pomembno je, da se določi enotno opredelitev poslovne skrivnosti, ki pa ne sme omejiti vsebine, ki jo je treba zavarovati pred protipravno prilastitvijo. Takšna opredelitev bi morala biti zato oblikovana tako, da bi zajemala strokovno znanje in izkušnje, poslovne informacije ter tehnološke informacije, kadar obstajata legitimen interes, da so še naprej zaupni, in legitimno pričakovanje, da se ohrani takšna zaupnost. Poleg tega bi tako strokovno znanje in izkušnje ali informacije morali imeti bodisi dejansko bodisi potencialno tržno vrednost. Treba bi bilo šteti, da imajo takšno strokovno znanje in izkušnje ali informacije tržno vrednost na primer takrat, kadar je verjetno, da njihova nedovoljena pridobitev, uporaba ali razkritje škoduje interesom osebe, ki ima nad njimi zakonit nadzor, s tem da škoduje znanstvenemu ali tehničnemu potencialu te osebe, njenim poslovnim ali finančnim interesom, strateškim pozicijam ali konkurenčni sposobnosti. Opredelitev poslovne skrivnosti izključuje nepomembne informacije ter izkušnje, znanja in spretnosti, ki jih zaposleni pridobijo v okviru običajnih službenih nalog, prav tako pa tudi izključuje informacije, ki so splošno znane ali lahko dostopne osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij.
- (15) Pomembno je tudi določiti okoliščine, v katerih je pravno varstvo poslovnih skrivnosti upravičeno. Zato je treba določiti ravnanje in prakse, ki jih je mogoče razumeti kot protipravno pridobitev, uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti.
- (16) V korist inovacij in da se spodbudi konkurenca, z določbami te direktive ne bi smele biti uvedene nikakršne izključne pravice do strokovnega znanja in izkušenj ali informacij, ki so varovane kot poslovna skrivnost. Tako je še vedno mogoče neodvisno pridobiti isto strokovno znanje in izkušnje ali informacije. Obratni inženiring zakonito pridobljenega proizvoda bi moral šteti za zakonit način pridobivanja informacij, razen če je pogodbeno drugače dogovorjeno. Vendar pa je lahko svoboda pri sklepanju takšnih pogodbenih dogovorov omejena z zakonom.
- (17) V nekaterih industrijskih sektorjih, kjer ustvarjalci in inovatorji ne morejo uveljavljati izključnih pravic in kjer inovacije tradicionalno temeljijo na poslovnih skrivnostih, je danes mogoče za izdelek, ko je enkrat na trgu, zlahka uporabiti obratni inženiring. V takih primerih so lahko ustvarjalci in inovatorji žrtve praks, kot sta parazitsko kopiranje ali suženjsko posnemanje, ki izkoriščajo njihov ugled in trud za inovacije. Nekatera nacionalna prava o neelojalni konkurenci urejajo te prakse. Cilj direktive sicer ni sprememba ali harmonizacija prava o neelojalni konkurenci na splošno, vendar bi bilo primerno, da Komisija skrbno preuči potrebo po ukrepih Unije na tem področju.
- (18) Poleg tega bi bilo treba za namene te direktive pridobitev, uporabo ali razkritje poslovnih skrivnosti, ki je predpisano ali dovoljeno z zakonom, šteti za zakonito. To velja predvsem za pridobitev in razkritje poslovnih skrivnosti v okviru uresničevanja pravic predstavnikov delavcev do obveščeniosti, posvetovanja in sodelovanja v skladu s pravom Unije in nacionalnimi pravi in praksami, ter v zvezi s kolektivno zaščito interesov delavcev in delodajalcev, vključno s soodločanjem, ter za pridobitev in razkritje poslovne skrivnosti med obveznimi revizijami, ki se izvajajo v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom. Vendar pa to, da šteje pridobitev poslovne skrivnosti za zakonito, ne bi smelo posegati v nobeno obveznost varstva zaupnosti poslovnih skrivnosti ali omejitev njihove uporabe, ki je za prejemnika ali pridobitelja informacij predpisana v pravu Unije ali nacionalnem pravu. Predvsem ne bi smele na podlagi te direktive prenehati obveznosti javnih organov do varstva zaupnosti, ki veljajo zanje glede informacij, ki jih prejmejo od imetnikov poslovne skrivnosti, ne glede na to, ali so te obveznosti določene v nacionalnem pravu ali pravu Unije. Take obveznosti zaupnosti med drugim

vključujejo obveznosti do varstva zaupnosti informacij, ki so posredovane javnim naročnikom v postopkih javnega naročanja, kot so določene v Direktivi 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, Direktivi 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ in Direktivi 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.

- (19) V tej direktivi so določeni ukrepi in pravna sredstva, ki so lahko namenjeni preprečevanju razkritja informacij zaradi varstva zaupnosti poslovnih skrivnosti, vendar pa je bistveno, da ni omejeno uresničevanje pravice do svobodnega izražanja in obveščenosti, ki zajema svobodo in pluralnost medijev, kot je določeno v členu 11 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), zlasti pri raziskovalnem novinarstvu in varovanju novinarjevih virov informacij.
- (20) Ukrepi, postopki in pravna sredstva, določeni v tej direktivi, ne bi smeli omejevati prijavljanja nepravilnosti. Zato varstvo poslovne skrivnosti ne bi smelo vključevati primerov, v katerih je razkritje poslovne skrivnosti v interesu javnosti, če se ob tem razkrije neposredno relevantno kršitev, nepravilno ravnanje ali nezakonito dejavnost. To pristojnim sodnim organom ne bi smelo preprečevati, da dovolijo izjemo pri uporabi ukrepov, postopkov in pravnih sredstev, če je imela stranka, proti kateri je vložen zahtevek, vse razloge, da je v dobri veri verjela, da je bilo njeno ravnanje v skladu z ustreznimi merili iz te direktive.
- (21) V skladu z načelom sorazmernosti bi morali biti ukrepi, postopki in pravna sredstva, namenjeni varstvu poslovnih skrivnosti, oblikovani tako, da bi izpolnili cilj nemoteno delujočega notranjega trga za raziskave in inovacije, zlasti z odvracanjem od protipravne pridobitve, razkritja in uporabe poslovne skrivnosti. Tako oblikovanje ukrepov, postopkov in pravnih sredstev ne bi smelo ogrozati ali zmanjševati temeljnih pravic in svoboščin ali interesov javnosti, kot so javna varnost, varstvo potrošnikov, javno zdravje in varstvo okolja, ter ne bi smelo posegati v mobilnost delavcev. Pri tem je cilj ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz te direktive zagotoviti, da pristojni sodni organi upoštevajo dejavnike, kot so vrednost poslovne skrivnosti, resnost ravnanja, katerega izid je protipravna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti, in posledice takšnega ravnanja. Poskrbeti je treba tudi za to, da imajo pristojni sodni organi diskrecijsko pravico pri ugotavljanju interesov strank v sodnem postopku ter interesov tretjih oseb, med drugim tudi potrošnikov, kadar je to ustrezno.
- (22) Nemoteno delovanje notranjega trga bi bilo ogroženo, če bi se razpoložljivi ukrepi, postopki in pravna sredstva uporabljali za uresničevanje nelegitimnih namer, nezdržljivih s cilji te direktive. Zato je pomembno, da so sodni organi pooblaščen za sprejemanje ustreznih ukrepov v zvezi z neprimernim ravnanjem vlagateljev zahtevkov, ki ravnavajo zlorabno ali slaboverno in vlagajo očitno neutemeljene zahtevke, na primer s ciljem nepoštena odložitve ali omejitve dostopa stranke, proti kateri je vložen zahtevek, do trga oziroma ustrahovanja ali nadlegovanja te stranke na kakšen drug način.
- (23) Zaradi pravne varnosti in ker se pričakuje, da zakoniti imetniki poslovnih skrivnosti skrbno ravnavajo pri ohranjanju zaupnosti svojih dragocenih poslovnih skrivnosti in spremljanju njihove uporabe, je ustrezno, da se materialni zahtevki ali možnost vložitve tožb za varstvo poslovnih skrivnosti časovno omejijo. V nacionalnem pravu bi bilo treba tudi jasno in nedvoumno določiti, kdaj začne teči ta rok in pod kakšnimi pogoji se pretrga ali zadrži.
- (24) Možnost, da bi bila med sodnim postopkom izgubljena zaupnost poslovne skrivnosti, pogosto odvrne zakonite imetnike poslovnih skrivnosti od uvedbe sodnega postopka za varstvo njihovih poslovnih skrivnosti, kar ogroža učinkovitost predvidenih ukrepov, postopkov in pravnih sredstev. Zato je nujno določiti posebne zahteve, s katerimi bo zagotovljeno varstvo zaupnosti poslovne skrivnosti, ki je predmet spora, med sodnim postopkom, uvedenim za njeno varstvo, pri čemer je treba z ustreznimi zaščitnimi ukrepi zagotoviti pravico do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja. Takšno varstvo bi moralo ostati veljavno tudi po koncu sodnega postopka in dokler informacije, ki sestavljajo poslovno skrivnost, niso javno dostopne.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

⁽³⁾ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

- (25) Take zahteve bi morale vključevati najmanj možnost, da se omeji krog oseb z dostopom do dokaznega gradiva ali zaslišanj, pri čemer je treba upoštevati, da bi vse take osebe morale zavezovati zahteve po varstvu zaupnosti, določene v tej direktivi, ter da se objavi samo tiste dele sodnih odločb, ki niso zaupni. Ocena narave informacij, ki so predmet spora, je med glavnimi cilji sodnega postopka, zato je v tem okviru zlasti pomembno zagotoviti učinkovito varstvo zaupnosti poslovne skrivnosti in spoštovanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja za vse stranke v tem postopku. V omejenem krogu oseb bi tako morala biti vsaj ena fizična oseba iz vsake stranke ter odvetniki strank in po potrebi drugi zastopniki, ki so v skladu z nacionalnim pravom ustrezno usposobljeni za obrambo, zastopanje in delovanje v interesu stranke v sodnem postopku, zajetem v tej direktivi, pri čemer bi morali imeti vsi popoln dostop do zadevnega dokaznega gradiva in zaslišanj. Če je ena od strank pravna oseba, bi morala imeti ta stranka možnost, da predlaga fizično osebo oziroma fizične osebe, ki bi bile del tega kroga oseb, da bi bilo tako zagotovljeno ustrezno zastopanje te pravne osebe, pri čemer pa mora biti uveden ustrezeni sodni nadzor, s katerim bi se preprečilo, da bi prišlo do poseganja v omejitve dostopa do dokaznega gradiva in zaslišanj. Taki zaščitni ukrepi se ne bi smeli razlagati, kot da od strank zahtevajo, da jih mora med sodnim postopkom zastopati odvetnik ali drug zastopnik, če nacionalno pravo ne zahteva takega zastopanja. Prav tako se ne bi smeli razlagati v smislu, da omejujejo pristojnost sodišč, da v skladu z veljavnimi pravili in praksami zadevne države članice odločijo, ali in v kolikšni meri bi morali ustrezeni sodni delavci pri opravljanju svojih nalog imeti popoln dostop do dokaznega gradiva in zaslišanj.
- (26) Če tretja oseba protipravno pridobi, uporabi ali razkrije poslovno skrivnost, bi to lahko imelo uničujoče posledice za zakonitega imetnika poslovne skrivnosti, saj se po njenem javnem razkritju ne bi mogel več vrniti v položaj, v katerem je bil pred izgubo poslovne skrivnosti. Zato je nujno zagotoviti hitre, učinkovite in dostopnečasne ukrepe za takojšnje prenehanje protipravnega pridobivanja, uporabe ali razkrivanja poslovne skrivnosti, tudi kadar se uporablja za opravljanje storitev. Bistveno je, da so takšni ukrepi na voljo brez čakanja na meritorno odločitev, pri čemer je treba ustrezno spoštovati pravico do obrambe in načelo sorazmernosti ter ob upoštevanju značilnosti sporne zadeve. V nekaterih primerih bi morala obstajati možnost, da se domnevnemu kršitelju pod pogojem predložitve enega ali več jamstev dovoli, da še naprej uporablja poslovno skrivnost, zlasti če obstaja majhno tveganje, da bo postala javno dostopna. Morala bi obstajati tudi možnost zahtevati predložitev jamstva v višini, ki zadošča za kritje stroškov in škode, ki jih je zaradi neutemeljenega zahtevka utrpela stranka, proti kateri je bil vložen zahtevek, zlasti kadar bi zamuda v postopku zakonitemu imetniku poslovne skrivnosti povzročila nepopravljivo škodo.
- (27) Iz enakih razlogov je treba določiti tudi dokončne ukrepe za preprečitev nadaljnje protipravne uporabe ali razkrivanja poslovne skrivnosti, tudi če se uporablja za opravljanje storitev. Da bi bili taki ukrepi učinkoviti in sorazmerni, bi morali biti v primerih, ko okoliščine primera zahtevajo njihovo časovno omejitev, dovolj dolgotrajni, da se odpravi kakršna koli trgovska prednost, ki bi jo tretja oseba lahko pridobila na podlagi protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti. V vsakem primeru noben tovrsten ukrep ne bi smel biti izvršljiv, če bi bile informacije, ki so bile prvotno zajete v poslovni skrivnosti, javno dostopne iz razlogov, ki jih ni mogoče pripisati stranki, proti kateri je bil vložen zahtevek.
- (28) Lahko se zgodi, da bi bila poslovna skrivnost protipravno uporabljena za oblikovanje, proizvodnjo ali trženje blaga ali sestavin blaga, ki se lahko razširjajo po celotnem notranjem trgu, kar lahko škodi poslovnim interesom imetnika poslovne skrivnosti in delovanju notranjega trga. V takih primerih in če zadevna poslovna skrivnost precej vpliva na kakovost, vrednost ali ceno blaga, ki izhaja iz te protipravne uporabe, ali na znižanje stroškov, olajšanje ali pospešitev procesov proizvodnje ali trženja, je pomembno, da so sodni organi pooblaščenici, da določijo učinkovite in ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se tega blaga ne da na trg ali da se ga umakne s trga. Glede na globalno naravo trgovine je treba poleg tega zagotoviti, da taki ukrepi vključujejo prepoved uvoza tega blaga v Unijo ali njegovega skladiščenja z namenom, da se ga ponudi ali da na trg. Ob upoštevanju načela sorazmernosti ni treba, da korektivni ukrepi nujno pomenijo uničenje blaga, če so na voljo druge smotrne rešitve, kot je odstranitev tiste lastnosti blaga, ki predstavlja kršitev, ali uporabo blaga zunaj trga, na primer s podaritvijo dobrodelnim organizacijam.
- (29) Oseba je lahko poslovno skrivnost prvotno pridobila v dobri veri in se šele pozneje, na primer ob prejemu obvestila od izvirnega imetnika poslovne skrivnosti, zavedala, da njeno poznavanje zadevne poslovne skrivnosti izhaja iz virov, ki to poslovno skrivnost uporabljajo ali razkrivajo protipravno. Da določeni korektivni ukrepi ali sodne odredbe v navedenih okoliščinah ne bi povzročali nesorazmerne škode tej osebi, bi morale države članice določiti možnost, da se v ustreznih primerih oškodovani osebi kot alternativni ukrep dodeli denarno

nadomestilo. Tako nadomestilo pa ne bi smelo presegati zneska avtorskih honorarjev ali licenčnin, ki bi jih bilo treba plačati za obdobje, v katerem bi izvirni imetnik poslovne skrivnosti lahko preprečil njeno uporabo, če bi zadevna oseba pridobila dovoljenje za uporabo zadevne poslovne skrivnosti. Če pa bi protipravna uporaba poslovne skrivnosti predstavljala drugo kršitev prava od tistih, ki so določene v tej direktivi, ali bi verjetno škodila potrošnikom, takšna protipravna uporaba ne bi smela biti dovoljena.

- (30) Da bi osebi, ki se zaveda ali bi se iz utemeljenih razlogov morala zavedati, da je protipravno pridobila, uporabila ali razkrila poslovno skrivnost, preprečili pridobitev koristi od takšnega ravnanja, in da bi oškodovanemu imetniku poslovne skrivnosti v največjem mogočem obsegu omogočili vrnitev v položaj, v katerem bi bil, če ne bi bilo navedenega protipravnega ravnanja, mu je treba zagotoviti primerno nadomestilo za škodo, ki jo je utrpel zaradi tega protipravnega ravnanja. Pri znesku odškodnine, ki se dodeli oškodovanemu imetniku poslovne skrivnosti, bi bilo treba upoštevati vse ustrezne vidike, kot so izguba dohodka imetnika poslovne skrivnosti ali neupravičeni dobiček kršitelja, ter, kadar je ustrezno, kakršno koli nepremoženjsko škodo, ki je bila povzročena imetniku poslovne skrivnosti. Namesto tega je mogoče, na primer kadar bi bilo zaradi nematerialne narave poslovne skrivnosti težko določiti znesek dejansko povzročene škode, znesek odškodnine izračunati iz elementov, kot so avtorski honorarji ali licenčnine, ki bi jih bilo treba plačati, če bi kršitelj zaprosil za dovoljenje za uporabo zadevne poslovne skrivnosti. Namen te alternativne možnosti ni uvesti obveznost določanja kaznovalnih odškodnin, temveč zagotoviti nadomestilo, ki temelji na objektivnih merilih in upošteva stroške, ki jih ima imetnik poslovne skrivnosti, na primer stroške za prepoznavanje in preiskovanje protipravnega ravnanja. Ta direktiva državam članicam ne bi smela preprečiti, da v svojem nacionalnem pravu določijo, da je v primeru, ko zaposleni delujejo nenamerno, njihova odškodninska odgovornost omejena.
- (31) Za dodatno odvrčanje prihodnjih kršiteljev in ozaveščanje širše javnosti je odločbe v primerih, povezanih s protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovnih skrivnosti, koristno objaviti in, kadar je primerno, opazno oglaševati, pod pogojem, da s takšno objavo niso razkrite poslovne skrivnosti ali povzročena nesorazmerna škoda zasebnosti in ugledu fizičnih oseb.
- (32) Učinkovitost ukrepov, postopkov in pravnih sredstev, ki jih imajo na voljo imetniki poslovnih skrivnosti, bi se lahko zmanjšala, če ne bi bilo zagotovljeno izvrševanje relevantnih odločb, ki jih izdajo pristojni sodni organi. Zato je treba zagotoviti, da so ti organi ustrezno pooblašteni za izrekanje kazni.
- (33) Za olajšanje enotne uporabe ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz te direktive, je ustrezno vzpostaviti sistem za sodelovanje in izmenjavo informacij med državami članicami na eni strani ter med državami članicami in Komisijo na drugi, zlasti z vzpostavitvijo mreže kontaktnih oseb, ki jih določijo države članice. Komisija bi pri pregledu ali ti ukrepi izpolnjujejo zastavljeni cilj, morala, po potrebi s pomočjo Urada Evropske unije za intelektualno lastnino, preučiti tudi uporabo te direktive in učinkovitost sprejetih nacionalnih ukrepov.
- (34) V tej direktivi so spoštovane temeljne pravice in upoštevana načela, ki so priznana zlasti z Listino, predvsem pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, pravica do varstva osebnih podatkov, svoboda izražanja in obveščanja, svoboda izbire poklica in pravica do dela, svoboda gospodarske pobude, lastninska pravica, pravica do dobrega upravljanja, in še posebej pravica vpogleda v spise ob spoštovanju poslovne tajnosti, pravica do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča ter pravica do obrambe.
- (35) Pomembno je, da se spoštujejo pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja in varstva osebnih podatkov vseh oseb, katerih osebne podatke lahko imetnik poslovne skrivnosti obdela, ko sprejema ukrepe za zaščito poslovne skrivnosti, ali vseh oseb, udeleženih v sodnem postopku v zvezi s protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovnih skrivnosti iz te direktive in katerih osebni podatki se obdelujejo. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES⁽¹⁾ ureja obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja v državah članicah v okviru te direktive in pod nadzorom pristojnih organov držav članic, zlasti javnih neodvisnih organov, ki jih imenujejo države članice. Ta direktiva zato ne bi smela vplivati na pravice in obveznosti iz Direktive 95/46/ES,

⁽¹⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

zlasti pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, da dostopa do svojih osebnih podatkov, ki se obdelujejo, in doseže popravek, izbris ali blokiranje podatkov, kadar so nepopolni ali nenatančni, kadar je to ustrezno pa tudi na obveznost obdelave občutljivih podatkov v skladu s členom 8(5) Direktive 95/46/ES.

- (36) Ker cilja te direktive, tj. doseči nemoteno delujoč notranji trg z vzpostavitvijo zadostne in primerljive ravni pravnega varstva na celotnem notranjem trgu za primere protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovnih skrivnosti, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (37) Namen te direktive ni uvedba harmoniziranih pravil za pravosodno sodelovanje, pristojnost, priznavanje in izvrševanje sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah ali ukvarjanje s pravom, ki se uporablja. Te zadeve na splošno urejajo drugi akti Unije, ki bi se morali na področju, ki ga ureja ta direktiva, načeloma še naprej enakovredno uporabljati.
- (38) Ta direktiva ne bi smela vplivati na uporabo pravil konkurenčnega prava, zlasti členov 101 in 102 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Ukrepi, postopki in pravna sredstva iz te direktive se ne bi smeli uporabljati za protipravno omejevanje konkurence na način, ki je v nasprotju s PDEU.
- (39) Ta direktiva ne bi smela vplivati na uporabo katerega koli drugega relevantnega prava na drugih področjih, vključno s pravicami intelektualne lastnine in pogodbenim pravom. Vendar pa ima ob prekrivanju področja uporabe Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES ⁽¹⁾ in področja uporabe te direktive, ta direktiva prednost kot *lex specialis*.
- (40) Opravljeno je bilo posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov v skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, ki je mnenje podal 12. marca 2014 –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

Predmet urejanja in področje uporabe

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva določa pravila za varstvo pred protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem poslovnih skrivnosti.

Države članice lahko v skladu z določbami PDEU zagotovijo obsežnejše varstvo pred protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovnih skrivnosti, kot ga določa ta direktiva, pod pogojem, da zagotovijo skladnost s členi 3, 5, 6, členom 7(1), členom 8, drugim pododstavkom člena 9(1), členom 9(3) in (4), členom 10(2), členoma 11 in 13 ter členom 15(3).

⁽¹⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL L 157, 30.4.2004, str. 45).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

2. Ta direktiva ne vpliva na:
- (a) uresničevanje pravice do svobode izražanja in obveščanja, kot je določena v Listini, vključno s spoštovanjem svobode in pluralnosti medijev;
 - (b) uporabo pravil Unije ali nacionalnih pravil, ki od imetnikov poslovnih skrivnosti zahtevajo, da zaradi javnega interesa javnosti ali upravnim ali sodnim organom zaradi opravljanja njihovih nalog razkrijejo informacije, vključno s poslovnimi skrivnostmi;
 - (c) uporabo pravil Unije ali nacionalnih pravil, ki od institucij ali organov Unije ali nacionalnih javnih organov zahtevajo ali jim dovoljujejo, da razkrijejo informacije, ki so jih predložila podjetja in ki jih te institucije ali organi hranijo na podlagi in v skladu z obveznostmi in posebnimi pravicami, določenimi v pravu Unije ali nacionalnem pravu;
 - (d) avtonomijo socialnih partnerjev in njihovo pravico do sklepanja kolektivnih pogodb v skladu s pravom Unije in nacionalnimi pravi in praksami.
3. Nobena določba te uredbe ne more biti podlaga za omejevanje mobilnosti zaposlenih. Zlasti pa ta direktiva v zvezi z izvajanjem takšne mobilnosti ne more biti podlaga za to, da se:
- (a) zaposlenim omeji uporaba informacij, ki niso poslovna skrivnost, kot je opredeljena v točki 1 člena 2;
 - (b) zaposlenim omeji uporaba njihovih izkušenj in znanja ter spretnosti, ki so jih pošteno pridobili v okviru običajnih službenih nalog;
 - (c) za zaposlene v njihovih pogodbah o zaposlitvi dodajo omejitve, ki niso določene v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „poslovna skrivnost“ pomeni informacijo, ki izpolnjuje vse naslednje zahteve:
 - (a) je skrivnost v smislu, da kot celota ali v natančni konfiguraciji in sestavi njenih komponent ni splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij;
 - (b) ima tržno vrednost, ker je skrivnost;
 - (c) v danih okoliščinah je oseba, ki ima zakoniti nadzor nad to informacijo, razumno ukrepala, da jo ohrani kot skrivnost;
2. „imetnik poslovne skrivnosti“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki ima zakoniti nadzor nad poslovno skrivnostjo;
3. „kršitelj“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki je protipravno pridobila, uporabila ali razkrila poslovno skrivnost;
4. „blago, ki je predmet kršitve“ pomeni blago, k obliki, značilnostim, delovanju, procesu proizvodnje ali trženju katerega je znatno prispevala protipravna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti.

POGLAVJE II

Pridobitev, uporaba in razkritje poslovnih skrivnosti

Člen 3

Zakonita pridobitev, uporaba in razkritje poslovne skrivnosti

1. Pridobitev poslovne skrivnosti šteje za zakonito, kadar se poslovna skrivnost pridobi na katerega koli od naslednjih načinov:
 - (a) z neodvisnim odkritjem ali stvaritvijo;
 - (b) z opazovanjem, preučevanjem, razstavljanjem na sestavne dele ali preskušanjem izdelka ali predmeta, ki je bil dan na voljo javnosti ali ki ga ima v zakoniti posesti pridobitelj informacije, katerega ne zavezuje nobena pravno veljavna dolžnost omejitve pridobitve poslovne skrivnosti;
 - (c) z uresničevanjem pravice delavcev ali predstavnikov delavcev do obveščenosti in posvetovanja v skladu s pravom Unije in nacionalnimi pravi in praksami;
 - (d) z vsako drugo prakso, ki je v danih okoliščinah skladna s poštenimi poslovnimi praksami.
2. Pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti štejejo za zakonite, če takšno pridobitev, uporabo ali razkritje zahteva ali dovoljuje pravo Unije ali nacionalno pravo.

Člen 4

Protipravna pridobitev, uporaba in razkritje poslovnih skrivnosti

1. Države članice zagotovijo, da imajo imetniki poslovne skrivnosti pravico vložiti zahtevek za uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz te direktive, da preprečijo protipravno pridobitev, uporabo ali razkritje svoje poslovne skrivnosti ali prejmejo nadomestilo.
2. Pridobitev poslovne skrivnosti brez privolitve imetnika poslovne skrivnosti šteje za protipravno, če se izvede z:
 - (a) nedovoljenim dostopom do katerih koli dokumentov, predmetov, gradiva, vsebin ali elektronskih datotek, ki so pod zakonitim nadzorom imetnika poslovne skrivnosti in vsebujejo poslovno skrivnost ali je iz njih mogoče dognati poslovno skrivnost, ali prisvojitvijo ali kopiranjem navedenih dokumentov, predmetov, gradiva, vsebin ali elektronskih datotek;
 - (b) vsakim drugim ravnanjem, za katerega se v danih okoliščinah šteje, da je v nasprotju s poštenimi poslovnimi praksami.
3. Uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti šteje za protipravno, če poslovno skrivnost brez privolitve njenega imetnika uporabi ali razkrije oseba, ki izpolnjuje katerega koli od naslednjih pogojev:
 - (a) poslovno skrivnost je pridobila protipravno;
 - (b) krši sporazum o zaupnosti ali katero koli drugo dolžnost molčečnosti v zvezi s poslovno skrivnostjo;
 - (c) krši pogodbeno ali katero koli drugo dolžnost omejitve uporabe poslovne skrivnosti.
4. Pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti šteje za protipravno tudi, če je oseba v času pridobitve, uporabe ali razkritja vedela ali bi morala v danih okoliščinah vedeti, da je bila poslovna skrivnost neposredno ali posredno pridobljena od druge osebe, ki je poslovno skrivnost uporabljala ali razkrila protipravno v smislu odstavka 3.

5. Proizvodnja, ponujanje ali dajanje na trg blaga, ki je predmet kršitve, oziroma njegovo uvažanje, izvažanje ali skladiščenje v te namene prav tako štejejo za protipravno uporabo poslovne skrivnosti, kadar je oseba, ki opravlja tovrstne dejavnosti, vedela ali bi v danih okoliščinah morala vedeti, da je bila poslovna skrivnost uporabljena protipravno v smislu odstavka 3.

Člen 5

Izjeme

Države članice zagotovijo, da se zahtevek za uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz te direktive zavrne, kadar se poslovna skrivnost domnevno pridobi, uporabi ali razkrije v katerem koli od naslednjih primerov:

- (a) pri uresničevanju pravice do svobode izražanja in obveščanja, kot je določeno v Listini, vključno s spoštovanjem svobode in pluralnosti medijev;
- (b) pri razkritju zlorabe, kršitve ali nezakonite dejavnosti, če je stranka, proti kateri je bil vložen zahtevek, ravnala z namenom zaščite splošnega javnega interesa;
- (c) če so poslovno skrivnost razkrili delavci svojim predstavnikom v okviru zakonitega opravljanja nalog teh predstavnikov v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom, če je bilo tako razkritje nujno zaradi navedenega opravljanja nalog;
- (d) z namenom zaščite legitimnega interesa, ki ga priznava pravo Unije ali nacionalno pravo.

POGLAVJE III

Ukrepi, postopki in pravna sredstva

Oddelek 1

Splošne določbe

Člen 6

Splošna obveznost

1. Države članice določijo ukrepe, postopke in pravna sredstva, ki so potrebni, da se zagotovi razpoložljivost civilno-pravnih sredstev zoper protipravno pridobitev, uporabo in razkritje poslovnih skrivnosti.
2. Ukrepi, postopki in pravna sredstva iz odstavka 1:
 - (a) so pošteni in pravični;
 - (b) niso po nepotrebnem zapleteni ali dragi, ne postavljajo nerazumnih rokov oziroma ne povzročajo neupravičenih zamud in
 - (c) so učinkoviti in odvrtačilni.

Člen 7

Sorazmernost in zloraba postopka

1. Ukrepi, postopki in pravna sredstva, kot so določeni s to direktivo, se uporabljajo na način, ki:
 - (a) je sorazmeren;
 - (b) ne ustvarja ovir za zakonito trgovino na notranjem trgu ter
 - (c) določa zaščitne ukrepe pred njihovo zlorabo.

2. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi, kadar je zahtev v zvezi s protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti očitno neutemeljen in je ugotovljeno, da je vlagatelj zahtevka sodni postopek začel z zlorabo ali v slabi veri, na zahtevo stranke, proti kateri je bil vložen zahtev, uporabijo ustrezne ukrepe, kot so določeni v nacionalnem pravu. Taki ukrepi lahko po potrebi vključujejo dodelitev odškodnine stranki, proti kateri je bil vložen zahtev, uvedbo sankcij proti vlagatelju zahtevka ali odreditev razširjanja informacij v zvezi z odločbo, kot to določa člen 15.

Države članice lahko določijo, da so ukrepi iz prvega pododstavka predmet ločenega sodnega postopka.

Člen 8

Zastaralni rok

1. Države članice v skladu s tem členom določijo pravila o zastaralnih rokih, ki se uporabljajo za materialne zahtevke in tožbe za uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz te direktive.

V pravilih iz prvega pododstavka določijo začetek teka in trajanje zastaralnega roka ter okoliščine, v katerih se zastaralni rok pretrga ali zadrži.

2. Trajanje tega zastaralnega roka ni daljše od šestih let.

Člen 9

Ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti med sodnim postopkom

1. Države članice zagotovijo, da strankam v postopku, njihovim odvetnikom ali drugim zastopnikom, sodnim delavcem, pričam, sodnim izvedencem in vsem drugim osebam, ki so udeležene v sodnem postopku v zvezi s protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti ali ki imajo dostop do dokumentov, ki so del navedenega sodnega postopka, ni dovoljeno uporabiti ali razkriti nobene poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti, ki so jo pristojni sodni organi kot odziv na ustrezno utemeljen zahtev zainteresirane strani opredelili kot zaupno in s katero so bili seznanjeni na podlagi takšne udeležbe v postopku ali dostopa. V zvezi s tem lahko države članice pristojnim sodnim organom dovolijo tudi, da ukrepajo na lastno pobudo.

Obveznost iz prvega pododstavka ostane veljavna po zaključku sodnega postopka. Vendar takšna obveznost preneha v kateri koli od naslednjih okoliščin:

- (a) kadar se s pravnomočno odločbo ugotovi, da domnevna poslovna skrivnost ne izpolnjuje zahtev iz točke 1 člena 2, ali
- (b) kadar sčasoma zadevna informacija postane splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij.

2. Države članice zagotovijo tudi, da lahko pristojni sodni organi na podlagi ustrezno utemeljenega zahtevka ene od strank v postopku sprejmejo posebne ukrepe, ki so potrebni za ohranitev zaupnosti katere koli poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti, ki je bila uporabljena ali omenjena med sodnim postopkom v zvezi s protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti. Države članice lahko pristojnim sodnim organom dovolijo tudi, da takšne ukrepe sprejmejo na lastno pobudo.

Ukrepi iz prvega pododstavka vključujejo vsaj možnost:

- (a) delne ali popolne omejitve dostopa omejenega števila oseb do katerega koli dokumenta, ki vsebuje poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti in ga predložijo stranke v postopku ali tretje osebe;

- (b) omejitve dostopa do zaslišanj, na katerih lahko pride do razkritja poslovnih skrivnosti ali domnevnih poslovnih skrivnosti, in ustreznih zapisnikov ali dobesednih zapisov teh zaslišanj na omejeno število oseb;
- (c) drugim osebam, ki ne spadajo v okvir omejenega števila oseb iz točk (a) in (b), dati na voljo nezaupno različico katere koli sodne odločbe, iz katere so bili odstranjeni odlomki, ki vsebujejo poslovne skrivnosti, oziroma so bili ti odlomki prekriti.

Število oseb iz točk (a) in (b) drugega pododstavka je le tolikšno, kot je potrebno, da se zagotovi spoštovanje pravice strank v sodnem postopku do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja za stranke v postopku, in vključuje najmanj eno fizično osebo vsake stranke in odvetnike ali druge zastopnike strank v sodnem postopku.

3. Pristojni sodni organi pri odločanju o ukrepih iz odstavka 2 ter pri oceni njihove sorazmernosti upoštevajo potrebo po spoštovanju pravice do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja, legitimne interese strank v postopku in, kadar je ustrezno, tretjih oseb ter kakršno koli morebitno škodo, ki izhaja iz odreditve takšnih ukrepov ali njihove zavrnitve in je povzročena kateri koli od strank v postopku in, kadar je ustrezno, tretjim osebam.
4. Vsaka obdelava osebnih podatkov na podlagi odstavkov 1, 2 ali 3 se izvaja v skladu z Direktivo 95/46/ES.

Oddelek 2

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja

Člen 10

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja

1. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi na zahtevo imetnika poslovne skrivnosti odredijo zoper domnevnega kršitelja enega ali več naslednjih začasnih ukrepov in ukrepov zavarovanja:
 - (a) začasno prenehanje oziroma začasna prepoved uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti;
 - (b) prepoved proizvodnje, ponujanja, dajanja na trg ali uporabe blaga, ki je predmet kršitve, ali njegovega uvoza, izvoza ali skladiščenja za navedene namene;
 - (c) zaseg ali izročitev blaga, ki je domnevno predmet kršitve, vključno z uvoženim blagom, da se prepreči njegov vstop na trg ali razširjanje na trgu.
2. Države članice zagotovijo, da lahko sodni organi namesto ukrepov iz odstavka 1 zahtevajo, da je treba za nadaljevanje domnevne protipravne uporabe poslovne skrivnosti predložiti eno ali več jamstev, s katerimi se zagotovi nadomestilo imetniku poslovne skrivnosti. Razkritje poslovne skrivnosti proti predložitvi jamstva ni dovoljeno.

Člen 11

Pogoji za vložitev zahtevka in zaščitni ukrepi

1. Države članice zagotovijo, da so pristojni sodni organi v zvezi z ukrepi iz člena 10 s strani vlagatelja zahtevka pooblaščen zahtevati predložitev dokazov, za katere se razumno šteje, da so razpoložljivi, da bi se lahko z zadostno stopnjo gotovosti prepričali, da:
 - (a) poslovna skrivnost obstaja;

- (b) je vlagatelj zahtevka imetnik poslovne skrivnosti in
- (c) je bila poslovna skrivnost pridobljena protipravno, se protipravno uporablja ali razkriva, oziroma obstaja neposredna nevarnost, da bo poslovna skrivnost protipravno pridobljena, uporabljena ali razkrita.

2. Države članice zagotovijo, da so pristojni sodni organi pri odločanju o ugoditvi zahtevku ali njegovi zavrnitvi in pri oceni njegove sorazmernosti zavezani upoštevati posebne okoliščine primera, vključno, kjer je primerno:

- (a) vrednost in druge posebne značilnosti poslovne skrivnosti;
- (b) ukrepe, sprejete za varstvo poslovne skrivnosti;
- (c) ravnanje stranke, proti kateri je bil vložen zahtevek, pri pridobitvi, uporabi ali razkritju poslovne skrivnosti;
- (d) učinek protipravne uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti;
- (e) legitimne interese strank v postopku in učinek, ki bi ga odreditev ali zavrnitev ukrepov lahko imela na stranke v postopku;
- (f) legitimne interese tretjih oseb;
- (g) javni interes ter
- (h) varstvo temeljnih pravic.

3. Države članice zagotovijo, da se ukrepi iz člena 10 na zahtevo stranke, proti kateri je bil vložen zahtevek, bodisi razveljavijo bodisi kako drugače prenehajo veljati, če:

- (a) vlagatelj zahtevka ne začne sodnega postopka, ki se konča z meritorno odločbo pristojnega sodnega organa, in sicer v razumnem roku, ki ga določi sodni organ, ki odredi ukrepe, kadar pravo države članice to dovoljuje; če takšen rok ni predpisan, pa v roku največ 20 delovnih dni ali 31 koledarskih dni, kar se izteče pozneje, ali
- (b) zadevne informacije ne izpolnjujejo več zahtev iz točke 1 člena 2, razlogov za to pa ni mogoče pripisati stranki, proti kateri je vložen zahtevek.

4. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi za ukrepe iz člena 10 določijo pogoj, da mora vlagatelj zahtevka predložiti ustrezno varščino ali enakovredno jamstvo, s čimer se zagotovi nadomestilo za kakršno koli škodo, ki jo je utrpela stranka, proti kateri je bil vložen zahtevek, in, kadar je to ustrezno, katera koli druga oseba, ki jo prizadenejo ukrepi.

5. Kadar se ukrepi iz člena 10 razveljavijo na podlagi točke (a) odstavka 3, kadar zapadejo zaradi katerega koli dejanja ali opustitve dejanja vlagatelja zahtevka ali kadar je naknadno ugotovljeno, da protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti ali grožnje takega ravnanja ni bilo, so pristojni sodni organi pooblaščen, da na zahtevo stranke, proti kateri je bil vložen zahtevek, ali oškodovane tretje osebe vlagatelju zahtevka naložijo, naj stranki, proti kateri je bil vložen zahtevek, ali oškodovani tretji osebi zagotovi ustrezno nadomestilo za škodo, ki so jo povzročili navedeni ukrepi.

Države članice lahko določijo, da je zahtevek za nadomestilo iz prvega pododstavka predmet ločenega sodnega postopka.

Oddelek 3

Ukrepi, ki izhajajo iz meritorne odločbe

Člen 12

Sodne odredbe in korektivni ukrepi

1. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi, kadar se v meritorni sodni odločbi ugotovi protipravna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti, na zahtevo vlagatelja zahtevka zoper kršitelja odredijo enega ali več naslednjih ukrepov:

- (a) prenehanje oziroma prepoved uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti;
- (b) prepoved proizvodnje, ponujanja, dajanja na trg ali uporabe blaga, ki je predmet kršitve, ali njegovega uvoza, izvoza ali skladiščenja za navedene namene;
- (c) sprejetje ustreznih korektivnih ukrepov v zvezi z blagom, ki je predmet kršitve;
- (d) uničenje celote ali dela katerega koli dokumenta, predmeta, gradiva, vsebine ali elektronske datoteke, ki vsebuje poslovno skrivnost ali ki je sam po sebi poslovna skrivnost, ali po potrebi predajo celote ali dela teh dokumentov, predmetov, gradiva, vsebine ali elektronskih datotek vlagatelju zahtevka.

2. Korektivni ukrepi iz točke (c) odstavka 1 zajemajo:

- (a) odpoklic blaga, ki je predmet kršitve, s trga;
- (b) odstranitev lastnosti, ki je bila pridobljena s kršitvijo, z blaga, ki je predmet kršitve;
- (c) uničenje blaga, ki je predmet kršitve, ali po potrebi njegov umik s trga, če umik ne ogrozi varstva zadevne poslovne skrivnosti.

3. Države članice lahko določijo, da lahko njihovi pristojni sodni organi ob odreditvi umika blaga, ki je predmet kršitve, s trga, na zahtevo imetnika poslovne skrivnosti odredijo tudi, da je treba blago predati imetniku ali dobrodelnim organizacijam.

4. Pristojni sodni organi odredijo, da se ukrepi iz točk (c) in (d) odstavka 1 izvedejo na stroške kršitelja, razen če obstajajo posebni razlogi, da se to ne stori. Ti ukrepi ne posegajo v morebitno odškodnino, ki jo je treba plačati imetniku poslovne skrivnosti zaradi protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti.

Člen 13

Pogoji za vložitev zahtevka, zaščitni ukrepi in alternativni ukrepi

1. Države članice zagotovijo, da so pristojni sodni organi pri obravnavanju zahtevka za sprejetje sodnih odredb in korektivnih ukrepov iz člena 12 ter pri oceni njihove sorazmernosti zavezani upoštevati posebne okoliščine primera, vključno, kjer je primerno:

- (a) vrednost ali druge posebne značilnosti poslovne skrivnosti;
- (b) ukrepe, sprejete za varstvo poslovne skrivnosti;

- (c) ravnanje kršitelja pri pridobitvi, uporabi ali razkritju poslovne skrivnosti;
- (d) učinek protipravne uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti;
- (e) legitimne interese strank v postopku in učinek, ki bi ga odreditev ukrepov ali njihova zavrnitev lahko imela na stranke v postopku;
- (f) legitimne interese tretjih oseb;
- (g) javni interes ter
- (h) varstvo temeljnih pravic.

Kadar pristojni sodni organi omejijo trajanje ukrepov iz točk (a) in (b) člena 12(1), mora takšno trajanje zadoščati za odpravo kakršne koli tržne ali gospodarske prednosti, ki bi jo kršitelj lahko imel zaradi protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti.

2. Države članice zagotovijo, da se ukrepi iz točk (a) in (b) člena 12(1) na zahtevo stranke, proti kateri je bil vložen zahtevek, bodisi razveljavijo bodisi kako drugače prenehajo veljati, če v tem času zadevne informacije ne izpolnjujejo več zahtev iz točke 1 člena 2, razlogov za to pa ni mogoče neposredno ali posredno pripisati stranki, proti kateri je bil vložen zahtevek.

3. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi na zahtevo osebe, za katero bodo veljali ukrepi iz člena 12, odredijo, da se namesto uporabe navedenih ukrepov oškodovani stranki plača denarno nadomestilo, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) zadevna oseba ob uporabi ali razkritju ni niti vedela niti v teh okoliščinah ni mogla vedeti, da je bila poslovna skrivnost pridobljena od druge osebe, ki je poslovno skrivnost protipravno uporabljala ali razkrila;
- (b) izvajanje zadevnih ukrepov bi tej osebi povzročilo nesorazmerno veliko škodo, ter
- (c) denarno nadomestilo oškodovani stranki v razumni meri zadostuje.

Kadar se namesto odredbe ukrepov iz točk (a) in (b) člena 12(1) odredi denarno nadomestilo, to ne sme preseirati zneska avtorskih honorarjev ali licenčnin, ki bi jih bilo treba plačati, če bi navedena oseba zaprosila za dovoljenje za uporabo zadevne poslovne skrivnosti, in sicer za obdobje, med katerim bi lahko bila uporaba poslovne skrivnosti prepovedana.

Člen 14

Odškodnina

1. Države članice zagotovijo, da pristojni sodni organi na zahtevo oškodovane stranke kršitelju, ki je vedel ali bi moral vedeti, da je protipravno pridobil, uporabil ali razkril poslovno skrivnost, odredijo, da imetniku poslovne skrivnosti plača odškodnino, ki ustreza dejanski škodi, ki jo je utrpel zaradi protipravne pridobitve poslovne skrivnosti, njene uporabe ali razkritja.

Države članice lahko omejijo odškodninsko odgovornost zaposlenih do svojih delodajalcev zaradi protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti delodajalca, če tega ne storijo namenoma.

2. Pri določanju višine odškodnine iz odstavka 1 pristojni sodni organi upoštevajo vse ustrezne dejavnike, kot so negativne gospodarske posledice, vključno z izgubo dobička, ki jih je utrpela oškodovana stranka, morebitni neupravičeno pridobljeni dobiček kršilca in, v ustreznih primerih, neekonomske dejavnike, kot je nepremoženjska škoda, ki jo je zaradi protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti utrpel imetnik poslovne skrivnosti.

Namesto tega, lahko pristojni sodni organi v ustreznih primerih odškodnino določijo kot pavšalni znesek na podlagi elementov, kot so najmanj znesek avtorskih honorarjev ali licenčnin, ki bi jih bilo treba plačati, če bi kršitelj zaprosil za dovoljenje za uporabo zadevne poslovne skrivnosti.

Člen 15

Objava sodnih odločb

1. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi v sodnem postopku, ki se začne zaradi protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti, na zahtevo vlagatelja zahtevka in na stroške kršitelja določijo ustrezne ukrepe za razširjanje informacij v zvezi z odločbo, vključno z njeno celotno ali delno objavo.
2. Vsak ukrep iz odstavka 1 tega člena mora ohraniti zaupnost poslovnih skrivnosti, kot je določeno v členu 9.
3. Pristojni sodni organi pri odločanju o odredbi ukrepa iz odstavka 1 in pri presoji njegove sorazmernosti upoštevajo, kjer je primerno, vrednost poslovne skrivnosti, ravnanje kršitelja pri pridobitvi, uporabi ali razkritju poslovne skrivnosti, učinek protipravne uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti in verjetnost, da bo kršitelj še naprej protipravno uporabljali ali razkrival poslovno skrivnost.

Pristojni sodni organi poleg tega upoštevajo, ali bi informacije o kršitelju omogočile identifikacijo fizične osebe in, ali bi bila v takšnem primeru objava navedenih informacij upravičena, zlasti ob upoštevanju morebitne škode, ki jo takšen ukrep lahko povzroči zasebnosti in ugledu kršitelja.

POGLAVJE IV

Sankcije, poročanje in končne določbe

Člen 16

Sankcije zaradi neizpolnjevanja te direktive

Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi kateri koli osebi, ki ne izpolnjuje ali ne želi izpolniti katerega koli ukrepa, sprejetega v skladu s členi 9, 10 in 12, naložijo sankcije.

Predpisane sankcije vključujejo možnost naložitve ponavljajočih se denarnih kazni v primeru neizpolnjevanja ukrepa, sprejetega v skladu s členoma 10 in 12.

Predpisane sankcije so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 17

Izmenjava informacij in kontaktne osebe

Za spodbujanje sodelovanja, vključno z izmenjavo informacij, med državami članicami ter med državami članicami in Komisijo vsaka država članica imenuje eno ali več nacionalnih kontaktnih oseb za vprašanja, ki se nanašajo na izvajanje ukrepov, določenih v tej direktivi. Podrobne podatke o nacionalni kontaktni osebi oziroma nacionalnih kontaktnih osebah sporoči drugim državam članicam in Komisiji.

Člen 18

Poročila

1. Urad Evropske unije za intelektualno lastnino v okviru dejavnosti Evropskega opazovalnega urada za kršitve pravic intelektualne lastnine do 9. junija 2021 pripravi začetno poročilo o trendih pravnih postopkov v zvezi s protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti na podlagi uporabe te direktive.
2. Komisija do 9. junija 2022 pripravi vmesno poročilo o uporabi te direktive ter ga predloži Evropskemu parlamentu in Svetu. V tem poročilu ustrezno upošteva poročilo iz odstavka 1.

V vmesnem poročilu se preuči zlasti morebitne učinke uporabe te direktive na raziskave in inovacije, mobilnost zaposlenih in uresničevanje pravice do svobode izražanja in obveščanja.

3. Komisija do 9. junija 2026 opravi oceno učinka te direktive ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo.

Člen 19

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 9. junija 2018. Komisiji takoj sporočijo besedila teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 20

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 21

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 8. junija 2016

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

A.G. KOENDERS
